

ERG, Eğitim İzleme Raporu 2012'nin ana bulgularını kamuoyuyla paylaştı

“Türkiye’de öğrencilerin eğitime erişimine verilen önemin, eğitim ve öğretimin kalitesini artırmaya, eşitsizliği azaltmaya ve katılımcı politika yapım süreçlerini yaygınlaştırmaya da verilmesi gerekiyor.”

Eğitim Reformu Girişimi (ERG), her yıl hazırladığı Eğitim İzleme Raporları’nın altıncısını tamamladı. Raporla, Türkiye’de eğitimde birçok alanda aynı anda ve hızla büyük bir değişim yaşandığı, ancak katılımcı bir eğitim stratejisinin bulunmadığının altı çiziliyor. Bununla beraber uygulamada yaşanan aksaklıklar nedeniyle eğitimde kalite ve eşitlik alanlarında ilerleme sağlanamadığı vurgulanıyor.

ERG **Eğitim İzleme Raporu 2012**’nin ana bulgularını kamuoyuyla paylaştı. Eğitimde 2012’de yaşanan gelişmeleri değerlendiren ve 2012’de zorunlu eğitimin yönetim yapısını, süresini ve içeriğini değiştiren düzenlemeleri ayrıntılı biçimde irdeleyen rapor, **11 Eylül 2013 Çarşamba** günü düzenlenen basın toplantısında kamuoyuyla paylaşıldı.

ERG Yürütme Kurulu Üyesi **Prof. Dr. Tosun Terzioğlu** yaptığı açış konuşmasında, ERG’nin raporu hazırlarken önceliğinin her zaman olduğu gibi eğitim politikalarının yapım ve uygulama süreçlerinin katılımcı ve veri temelli bir çerçevede ilerlemesi olduğunu ifade etti. İzleme ve değerlendirme açısından *Eğitim İzleme Raporları*’nın ERG’nin kamuoyu ile bilgi paylaşımının önemli bir parçası olduğunun söyleyen **Prof. Dr. Terzioğlu**, “**ERG, bu raporlarla Türkiye’de sık sık değişen eğitim politikalarının ortaya çıkardığı soruları cevaplamaya çalışmak ve daha verimli tartışmalara destek olmak amacıyla eğitimle ilgili analitik ve bütüncül değerlendirmeler sunmaya özen gösteriyor**” dedi. 2012 yılında meydana gelen yeniliklerin ve tartışmaların kamu politikalarının uygulanmasında katılımcı ve şeffaf biçimde hareket etmenin ne derece önemli olduğunu bir kez daha gözler önüne serdiğini hatırlatan **Prof. Dr. Terzioğlu**, “4+4+4” düzenlemesinin aniden gündeme gelmesi, hızlı bir biçimde yasalaşması ve uygulamaya geçmesinin de raporda ayrıntılı olarak üzerinde durulan birçok aksaklığın ortaya çıkmasına neden olduğunu belirtti.

Prof. Dr. Terzioğlu’nun altını çizdiği diğer bir nokta, eğitim konusunda stratejik planlama yapılırken öğrencinin haklarına ve yararına öncelik verilmesi ihtiyacıydı. Türkiye’de sıkça değişen eğitim politikası kararlarının, ERG’nin 10 yıldır üzerinde durduğu eşitsizlik sorununu gözler önüne serdiğini belirten **Prof. Dr. Terzioğlu** sözlerine “**başından beri en büyük önceliğimiz eğitim sistemindeki eşitsizliklerdi; bu konudaki endişelerimiz hala devam ediyor. Milli Eğitim Bakanlığı’nın politika yapım süreçlerine eşitsizlik perspektifinden bakması ve uygulamaya geçirdiği politikaları izleme ve değerlendirme çalışmalarıyla desteklemesi herkesin yararına olur**” diyerek devam etti.

ERG Direktörü **Batuhan Aydagül**, erişime verilen önemin kalite konusunda da öğretmen stratejisi ve meslek eğitimi gibi kritik konularda da sağlanması gerektiğini belirtti. Ayrıca “4+4+4” gibi köklü bir dönüşüme ek olarak eğitimde yönetim anlamında da önemli değişiklikler yapıldığını vurgulayan **Aydagül**, uygulamaya geçirilen 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin MEB merkez teşkilatının yapısını yeniden düzenlemesinin, MEB’in uygulama kapasitesini sekteye ugrattığını ve ortaya çıkan aksaklıkları artırdığını ve yapılması planlanan önemli işlerin yarım kaldığının altını çizdi. **Aydagül**, “**Tüm bu değişiklikler ve yeni uygulamalar ülkede eğitim gündemini ve MEB’i meşgul ederken, önceki yıllarda planlanmış olan ve eğitimde kaliteyi artırmaya yönelik önemli projeler yavaşladı. Bu projeler arasında okul içinde ve dışında öğretmenlerin mesleki bilgi, beceri, değer ve tutumlarının gelişimini destekleyen, etkili öğrenme ve öğretme ortamları oluşturmada öğretmene destek sağlayan süreçler bütünü olarak tanımlanmış olan**

Okul Temelli Mesleki Gelişim (OTMG); bununla bağlantılı olarak belirlenmesi planlanan öğretmen yeterlikleri; öğretmenlerin uzmanlık alanları ve çalışma koşullarıyla ilgili planlama sunması beklenen Ulusal Öğretmen Stratejisi; ve erken çocukluk eğitimi ile ilgili planlar sayılabilir. Bu projeler planlandığı gibi uygulanırsa, eğitimde kalitenin artmaya başlamasına önayak olabilir. Bu girişimlerde daha fazla gecikme olması Türkiye'nin aleyhine olacaktır" dedi.

Eğitim İzleme Raporu 2012'nin koordinasyonunu yürüten ERG Politika Analisti Işıl Oral şu bulgulara değindi:

- 2012 yılına eğitim finansmanı açısından bakıldığında, reel kamu eğitim harcamalarının artış eğiliminin sürdüğü gözlemleniyor. 2012'de kamu eğitim harcamalarının GSYH'ye oranı % 4,2'ye yükselmiş ve Maliye Bakanlığı önümüzdeki yıllar için de bu oranın artması yönünde bir planlama yapmış görünüyor.
- 2012-2013 eğitim-öğretim yılında 2007 doğumlu olup "4+4+4" düzenlemesine göre okulöncesi çağda sayılan öğrencilerin % 48'i okulöncesi eğitime kaydolarken, % 14'ü ise velisinin isteğiyle ilköğretime başladı. Geriye kalan ve okullulaşmayan % 38'lik kesim ise önümüzdeki eğitim-öğretim yılında okulöncesi eğitim almadan ilkokula başlayacak.
- Ortaöğretimin "4+4+4" düzenlemesi ile zorunlu eğitim kapsamına alınmış olması beklentilerin aksine okullulaşmayı kayda değer oranda tetiklememiş görünüyor.
- İlk ve ortaöğretime erişimi değerlendirirken, okullulaşma oranları kadar devamsızlık, sınıf tekrarı ve okuldan diplomasız ayrılma oranları ve okulu terk oranlarının da incelenmesi gerekiyor. Ancak, bu veriler bu yıl MEB tarafından paylaşılmadığı için raporda kapsamlı bir değerlendirmeye yer verilemiyor.
- 2012-2013 döneminde özel eğitimden yararlanan birey sayısında az da olsa bir artış görülüyor. Kaynaştırma eğitimi alan öğrenci sayısı ortaöğretim kademesinde kayda değer biçimde azalıyor.
- Öğretmen istihdam politikalarındaki eksiklikleri belirli bir ölçüde giderme potansiyeli olan Öğretmen İstihdam Projeksiyonları Stratejileri ve Sistemlerinin Geliştirilmesi Projesi (İKOP) önemli bir adımdır. Ancak, öğretmen arz ve talebi ile ilişkili olarak İKOP dışında çeşitli alanlarda ilerleme gereklidir. Bunların başında, MEB ve YÖK arasındaki eşgüdümü güçlendirecek yeni düzenlemeler ve/veya kurumların belirlenmesi; kamuda öğretmen istihdamının seçim dönemleri ile bağlantısının kırılması; ve öğretmen atamaları ve yer değiştirmeleri ile ilgili düzenlemelerin gözden geçirilmesi geliyor.
- 2012-2013 eğitim-öğretim yılında, haftalık ders çizelgeleri ve saatleri, yeni seçmeli dersler ve yeni öğretim programları gibi eğitimin içeriğine ilişkin birçok gelişmeden söz edilebilir. Dönüşümün çok hızlı gerçekleşmiş olması birçok aksaklığa yol açmıştır. Bu değişikliklerin etkileri değerlendirilmelidir.
- FATİH Projesi'nde içerik ve öğretmen eğitimi konularındaki çalışmaların hala önemli eksikliklerle devam ettiği, ancak özellikle içerik konusunda iyileştirme çabalarının yoğun olduğu söylenebilir.
- Okula başlama yaşının aşağıya çekilmesi sonucu, hem öğrenci sayısında artış hem de okulların fiziksel kapasitelerinin yetersizliği birçok sorunu beraberinde getirdi. Bunlardan biri bazı okullarda kütüphane, laboratuvar, öğretmen odası, müdür odası, çok amaçlı salon ve depo gibi tesislerin dersliğe dönüştürülmesi; bir diğeri de ikili öğretim yapan okul sayısındaki artış ve derse giriş çıkış saatleridir.
- TIMSS 2011 sonuçlarına göre, Türkiye'de öğrenciler diğer katılımcı ülkelere oranla ileri yeterlik düzeyinde çok iyi ya da temel düzeyin altında çok kötü performans göstermeye eğilimlidir. Dağılımın iki uçta bu kadar toplanmış olması ve özellikle temel düzeyin altında kalan öğrenci oranının yüksekliği eğitim sisteminde eşitsizliğin ne denli önemli bir sorun olduğuna işaret ediyor.

Bilgi için: Nesrin Balkan 0216 483 90 97 - 0542 432 89 98
nesrin@sabanciuniv.edu

ERG hakkında: 2003 yılından bu yana, Türkiye'de eğitim politikası üzerine düşünen, soru soran, sorunları tanımlayan ve çözüm seçenekleri geliştiren Eğitim Reformu Girişimi, araştırma, savunu ve eğitim alanlarındaki çalışmalarını "herkes için kaliteli eğitim" hedefi doğrultusunda sürdürüyor.
erg.sabanciuniv.edu

ERG, Anne Çocuk Eğitim Vakfı, Aydın Dođan Vakfı, Bahçeşehir Üniversitesi, Borusan Kocabıyık Vakfı, Elginkan Vakfı, Enerji-Su, Enka Vakfı, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Kadir Has Vakfı, Mehmet Zorlu Vakfı, MV Holding, Nafi Güral Eğitim Vakfı, Sabancı Üniversitesi, The Marmara Hotels and Residences, Tüm Özel Eğitim Kurumları Derneđi, Türkiye Vodafone Vakfı, Vehbi Koç Vakfı ve Yapı Merkezi tarafından desteklenmektedir.
